

NURMEKSEN KAUPUNKI

Hyvinvointilautakunta 27.10.2020 § 70

Kaupunkirakennelautakunta 09.12.2020 § 87

Kaupunginhallitus 18.01.2021 § 22

Kaupunginhallitus 14.06.2021 § 153

Kaupunginhallitus 02.08.2021 § 182

Hyvinvointilautakunta 29.04.2025 §

Nurmeksen järjestö-kuntayhteistyön asiakirja

Asiakirjan tarkoitus on lisätä avoimuutta ja tarjota tietoa olemassa olevista tukimuodoista ja tehtävästä yhteistyöstä kaikille yhdistyksille samanarvoisesti. Asiakirja kokoaa yhteen tietoa yhdistysten ja kunnan toisilleen tarjoamasta tuesta ja sovitusta yhteistyöstä. Asiakirjan tarkoitus on myös tehdä yhdistysten tekemän työn merkitystä näkyvämmäksi.

Tässä asiakirjassa kuvataan yhdistysten ja Nurmeksen kaupungin välistä yhteistyötä sekä sen merkitystä hyvinvoinnin näkökulmasta. Asiakirjassa kerrotaan toimintatavoista, joita kunnassa on. Tässä kuvatun yhteistyön onnistuminen vaatii jokaiselta osapuolelta sitoutumista, halua yhteistyöhön ja vastuunottoa omasta tehtävästään. Lisäksi kuvataan, millaista kehittämistä yhteistyön saralla on jo tehty, ja mihin suuntaan sitä jatkossa viedään. Tavoite on, että yhdistystoiminta tunnustetaan merkittäväksi osaksi koko kaupungin hyvinvointia ja yhdistykset otetaan mukaan toiminnan suunnitteluun ja päätöksentekoon.

~~Asiakirja otetaan käyttöön 1.8.2021 uuden hallintosäännön astuessa voimaan.~~

Kuntalain (410/2015) velvoitteet

22 § Osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet

Kunnan asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan. Valtuuston on pidettävä huolta monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen mahdollisuuksista.

Osallistumista ja vaikuttamista voidaan edistää erityisesti:

- 1) järjestämällä keskustelu- ja kuulemistilaisuuksia sekä kuntalaisraateja;
- 2) selvittämällä asukkaiden mielipiteitä ennen päätöksentekoa;
- 3) valitsemalla palvelujen käyttäjien edustajia kunnan toimielimiin;
- 4) järjestämällä mahdollisuuksia osallistua kunnan talouden suunnitteluun;
- 5) suunnittelemalla ja kehittämällä palveluja yhdessä palvelujen käyttäjien kanssa;
- 6) tukemalla asukkaiden, järjestöjen ja muiden yhteisöjen oma-aloitteista asioiden suunnittelua ja valmistelua.

Yhteistyö

Yhteistyöllä luodaan uusia ja tehokkaita toimintatapoja, jotka lisäävät kuntalaisten osallisuuden ja yhteisöllisyyden kokemusta sekä hyvinvointia. Yhteistyöllä ylläpidetään paikallisia perinteitä ja kohdataan laajempi joukko ihmisiä.

Yhdistykset ovat tiiviisti tekemisissä kuntalaisten kanssa ja pystyvät tuomaan oman jäsenkuntansa ääntä kunnan päätöksenteon tueksi. Kunta pystyy yhdistysten tukemana tarjoamaan mahdollisuuden kehittää ja ylläpitää asuin ympäristön asukkailleen merkityksellisiä piirteitä. Yhteistyöllä voidaan vaikuttaa laajemmin kuntalaisten hyvinvointiin toimimalla juuri niiden asioiden parissa, jotka ovat kuntalaisille tärkeitä. Lisäksi pystytään reagoimaan nopeammin erilaisiin ilmiöihin. Molemminpuolinen luottamus ja kunnioitus sekä yhteinen tavoite sitouttavat yhteistyöhön.

Avustukset, tuet

Nurmeksen kaupunki tukee yhdistyksiä ~~toiminta-avustuksilla, jotka on tarkoitettu järjestöjen sääntömääräiseen toimintaan.~~ **toiminta- ja kohdeavustuksilla. Toiminta-avustus on tarkoitettu yhdistysten sääntömääräisen toiminnan tukemiseen.** Kohdeavustuksia voivat hakea **yhdistykset**, yhteisöt, yritykset ja yksityiset kuntalaiset. Kohdeavustus voidaan myöntää erilaisten yksittäisten yleisötapah- tumien ja uuden toiminnan järjestämiseen. Tarkemmat tiedot löytyvät ~~Hyvin-~~ **Hyvin-** vointilautakunnan avustusjärjestelmästä. Avustukset ovat haettavissa sähköi- sesti vuosittain huhtikuun puoliväliin mennessä. Hyvinvointilautakunta päättää myönnettävistä avustuksista toukokuun aikana ja avustuksen maksetaan kesä- kuussa. Yhteisökoordinaattori tukee **yhdistyksiä** hakemusten teossa.

~~Kaupunginhallituksen avustukset täydentävät hyvinvointilautakunnan avustuk- sia. Kaupunginhallitukselta voi anoa tukea vapaamuotoisella hakemuksella esim. yksittäisiin tapahtumiin ja hankintoihin tai toimintaan, jota hyvinvointilauta- kunnan avustusjärjestelmä ei tue.~~

Yhdistykset tai **ja** muut **yleishyödylliset** Leader-rahoitteisia hankkeita toteuttavat nurmeslaiset tahot voivat hakea Nurmeksen kaupungilta **harkinnanvaraista** väli- aikaisrahoitusta hankkeiden toteuttamiseksi. Väliaikaisrahoitus on ~~koroton~~ laina ja se voi olla korkeintaan myönnetyn Leader-rahoituksen suuruinen. Lainaa hae- taan vapaamuotoisella hakemuksella, jossa on mukana yhdistyksen yhteystie- dot, hankkeen perustelut ja tilinumero. Hakemukseen tulee liittää Leaderin ra- hoitus~~päätös~~ **lausunto** ja hankekuvaus. Hakemus toimitetaan kirjaamoon. **Kau- punginhallitus arvioi jokaisen lainahakemuksen erikseen.**

Kaupunki vuokraa tai antaa **yhdistysten, toimintaryhmien ja kuntalaisten avus- tuksena** käyttöön toimitiloja ~~yhdistyksille, toimintaryhmille ja yksityisille kuntalai- sille.~~ **Toimijat vastaavat Tilan vuokraaja vastaa** tilojen siisteydestä tai varuste- luista itse. Vuokrasta voi hakea vapautusta kustakin tilasta vastaavalta viranhal- tijalta ~~yleishyödyllisiin, maksuttomiin tilaisuuksiin.~~ Kaupungilla on välineistöä, jota voi lainata tai vuokrata. Nämä ~~Tilat ja~~ **Tilat ja** sekä välineet ja niiden lainaus- /vuok- rausohjeet on koottu **kaupungin sivuille osoitteeseen www.nurmes.fi/kulttuuri-ja-vapaa-aika/yhdistykset/.** ~~tänne: <https://www.nurmes.fi/tilat-ja-valineet>.~~ Nurmek- sen kaupungilla on käytössä Julius-tilavarausjärjestelmät, josta **joista** voi käydä **itse** katsomassa ja **varaamassa** vapaita vuoroja. ~~ja varata itse vuoroja.~~ **Varaus- järjestelmät löytyvät kaupungin kotisivuilta.** Välineistöä löytyy ~~mm.~~ **muun muassa** liikuntaan ja äänentoistoon. Materiaalien kopiointi, tulostaminen ja arkistointi jär- jestetään hyvinvointipalveluissa hyvinvointilautakunnan avustusjärjestelmän mukaisesti. **Maksut määräytyvät voimassa olevien hinnastojen mukaisesti.**

Yhteistyösopimukset ja kumppanuustoiminta

Elinvoimapalvelut

Elinvoimapalveluiden kaupunginhallituksen toimiala tukee yhdistysten työllistämistä. Työllisyysyksikkö antaa yhdistyksille neuvoja ~~palkkatukityöllistämiseen~~. Näre ry:n, Honkalampisäätiön ja muiden tahojen kanssa tehdään yhteistyötä työllistämistoimissa. ~~Yhdistykset voivat hakea korotonta työllistämislainaa ensimmäisen kuukauden palkkamenoihin.~~

Elinvoimapalvelut tekevät yhteistyötä Nurmeksien ja Valtimon Yrittäjät ry:n kanssa muun muassa tapahtumissa ja tiedottamisessa sekä erikseen sovitusti joissakin muissa yhdistysten tapahtumissa, kuten messuilla ja markkinoilla.

Maaseutupalvelut ovat ~~siirtyneet~~ Liperin kunnan ~~laisuuteen~~ **järjestämisvastuulla 1.1.2021**. Maaseutupalveluihin kuuluu maaseudun elinkeinojen ja toimintaympäristön kehittäminen. Maaseutupalvelut toimivat kylien kehittämisen ja kylien paikallisen osallistumisen linkkinä alueen kaupunkien ja kuntien hallintoon ja toimialoille. **Maaseutupalveluilta voi hakea harkinnanvaraista tukea.**

Elinvoimapalveluiden kaupunkirakennepalvelut Kaupunkirakennepalvelujen kuntatekniikka tukee yhdistysten talkoovoimin järjestämää Nurmeksien siistimistä ~~mm.~~ **muun muassa** järjestämällä tarvittavia työkaluja, jätesarjia ja kuljetusta. ~~Kauppatorin ja Porokylän torin~~ **Kaupungin torien** käytöstä yhdistysten järjestämiin tapahtumiin ei peritä torivuokraa. Torialueen käyttöön tarvitaan **lupa kaupunkirakennepalveluilta**. ~~kuitenkin kaupunkirakennepäällikön lupa.~~

~~Kauppatorin ja Porokylän torin tori-isännöinti on kilpailutettu ja valittu tori-isännöitsijä vastaa nykyisen sopimuksen mukaan mm. kesätoripäivien ohjelmien järjestämisestä, mainostamisesta ja esiintyjistä.~~

~~Kaupunkirakennepalvelut pyrkivät löytämään kaupungin tiloista kohtuuhintaisia toimitiloja yhdistyksille, mutta ei luovuta toimitiloja vastikkeetta ja kaikista vuokrattavista tiloista laaditaan vuokrasopimus. Yhdistyksillä on mahdollisuus hakea toiminta-avustusta Nurmeksien kaupungilta toimintakustannuksiensa kattamiseksi. Jäähallin siivous hoidetaan yhdistysten kanssa tehtävillä sopimuksilla.~~

Hyvinvointipalvelut

Hyvinvointipalvelut tekevät monipuolista yhteistyötä yhdistysten kanssa. Lasten ja nuorten harrastamiseen tarjotaan ~~tilat maksutta käyttöön~~ **maksuttomia tiloja** (pl. jäähalli, PielisAreena ja Valtimotalo). Kunkin koulun rehtorilta ~~voivat järjestöt kysyä tiloja käyttöön, esimerkiksi luokkia ja liikuntasaleja.~~ **Koulujen rehtorit päättävät koululuokkien käytöstä.**

Nurmeksien Sepot ry:n Tanssijaosto järjestää taiteen perusopetuksen mukaisen tanssin ~~opetuksen~~ **opetusta**. Vapaa-aikapalvelut on sopinut liikuntapaikkojen ylläpidosta ~~sekä ja~~ hiihtäjien mehupisteiden järjestämisestä yhdistysten kanssa.

Kulttuuripalvelut tekevät vahvasti yhteistyötä yhdistysten kulttuuritapahtumissa ja tukevat perustoimintaa. Yhteistyö on huomioitu kulttuuristrategiassa. Tuen ja yhteistyön muotoja ovat tiedottaminen, yhteistyö suunnittelussa, välineet, kalusteet ja työpanos sekä yhteiset tapahtumat. tiedottaminen, suunnittelu, välineiden ja kalusteiden vuokraaminen, kaupungin työpanoksen käyttäminen sekä varainkeruu kaupungin tapahtumien yhteydessä. Kulttuuripalvelut tekevät yhdistysten kanssa yhteistyötä myös perinnetyössä ja juhlapyhien yhteydessä.

Nurmeksen kaupunginkirjasto toimii paikkana järjestää toimintaa sekä vahvana yhteistyökumppanina. Näyttelytilat ovat maksutta yhdistysten käytössä, kuten myös kirjaston kokoontumistilat. Kirjaston kokoontumis- ja näyttelytilat on maksutta yhdistysten käytössä.

Nurmeksen museo taltioi yhdistysten kanssa yhdessä historiaa ja järjestää erilaisia luentoja ja tapahtumia mm. muun muassa paikalliskulttuurin, historian, luonnon ja kestävä kehityksen ympärille. Kesäisin museo tekee yhteistyötä nuorten työllistämiseksi sekä perinnemaiseman ja eläinten hoidossa.

Kouluissa järjestetään yhdessä erilaisia teemapäiviä, joista osa on vuosittaisia (mm. muun muassa Sinussa on yritystä). Lisäksi yhdistykset tarjoavat materiaaleja oppilaille ja erikseen sovitusti järjestävät opastusta mm. kalastukseen tai pöytäpelien tekoon eri aihealueista. Lukiossa joistakin ohjatuista harrastuksista annetaan hyväksilukuna lukiokursseja. Lisäksi seuratoimikunta tarjoaa ohjausta oppilaille urheilulajien pariin parissa (mm. ampumaurheilu).

Yhdistykset järjestävät perhetapahtumia päiväkauden, jolloin myös joihin varhaiskasvatuksen yksiköt pääsevät osallistumaan niihin. Avoin päiväkotitehtävä tekee monipuolista yhteistyötä sekä paikallisten että maakunnallisten yhdistysten kanssa. Yhdessä järjestetään tapahtumia, infotilaisuuksia ja mahdollistetaan vertaistointia. Yhteistyötä tehdään yhteisten tilojen sekä tapahtumien kautta.

Yhteisökoordinaattorin tarjoama tuki on kokonaisvaltaista ohjausta yhdistystyössä. Yhteisökoordinaattori voi tukea tukea yhdistyksen toiminnan suunnittelua ja kehittämistä, kouluttaa ja auttaa muuten yhdistyksen yhdistyksiä elinvoimaisena pysymisessä. Yhteisökoordinaattori tukee ja kehittää yhdistysten sekä kunnan välistä yhteistyötä ja kehittää kunnan ja yhdistysten välistä yhteistyötä sekä että avoimuutta. Yhteisökoordinaattori pitää yllä vapaaehtoispankkia, jonka kautta yhdistykset voivat ilmoittaa vapaaehtoistyön tehtävistä pankkiin ilmoittautuneille henkilöille. Yhteisökoordinaattori järjestää järjestöille yhteistyössä yhdistysten yhteistyöryhmän kanssa, päivittää järjestö-kuntayhteistyön asiakirjan ja hoitaa viestintää yhdistysten ja kunnan välillä. Yhteisökoordinaattori pyrkii tavoittamaan yhdistyksiä laajasti ja tiedottamaan yhteistyön ja tuen muodoista kaikille yhdistyksille.

Yhteisökoordinaattori toimii kunnan perhekeskuskoordinaattorina ja perhekeskuksen kohtaamispaikka-koordinaattorina. Perhekeskuksen tarkoitus on koota eri toimijoiden palveluja yhteen ja tarjota asiakkaalle (perheelle, lapselle, nuorelle, vanhemmalle) palveluja oikea-aikaisesti ja matalalla kynnyksellä. Perhekeskuksen kohtaamispaikka (avoin päiväkotitehtävä) tarjoaa tietoa ja tukea perheiden arkeen, osallisuutta ja tarjoaa vertaistukea. Yhdistykset ovat osa perhekeskusverkostoa. Yhdistykset ovat mukana yhteisessä viestinnässä ja kehittämisessä. Siun sot

kanssa **yhdistys**yhteistyötä tehdään perhekeskuksen lisäksi mielenterveys- ja päihdetyön yhteistyöfoorumissa eli YTY-toiminnassa.

Pohjois-Karjalan Sosiaaliturvayhdistys ry:n kanssa kunta tekee yhteistyötä erityisesti **Jelli-Lähellä.fi**-järjestötietopalvelun osalta. **Jelli.fi Lähellä.fi** -palvelu kokoaa yhteen tietoa yhdistyksistä, yhteisöistä sekä niiden toiminnasta Pohjois-Karjalan alueella. Kunta tiedottaa **Jelliin-Lähellä.fi** ja Pohjois-Karjalan Sosiaaliturvayhdistys ry:n mahdollisuuksista (esim. **esimerkiksi** koulutukset, neuvonta, työllistäminen). Kunnan verkkosivujen ja **Jelli.fi Lähellä.fi** -palvelun välillä hyödynnetään rajapintaratkaisuja, joiden avulla **Jelliin Lähellä.fi** ilmoitetut Nurmeksessä toimivien yhdistysten tiedot nousevat automaattisesti näkyville kaupungin sivuille.

Yhdistysten keskinäinen yhteistyö

Yhdistykset tukevat ~~myös~~-toisiaan ja tekevät keskenään yhteistyötä. ~~Ne~~ **Yhdistykset** osallistuvat toistensa tapahtumiin, tarjoavat toisilleen mahdollisuuksia yhteiseen varainkeruuseen ja näkyvyyteen sekä järjestävät yhteisiä tapahtumia. Yhdistykset tarjoavat toisilleen **apua** ~~avustusta toimintaan~~ sekä lainaavat ja vuokraavat välineitään ja tilojaan toisilleen. Yhdistysten tiedot, ~~tilat ja välineet~~ on koottu **Jelli.fi Lähellä.fi** -sivustolle, jonne tietojen ilmoittamisesta yhdistykset vastaavat itse. ~~Yhteisökoordinaattori voi ilmoittaa tietoja Jelli.fi-sivustolle pyydettyäessä.~~

~~Yhdistykset haluavat välttää tapahtumien päällekkäisyyttä ja tätä varten yhteisökoordinaattori ylläpitää suunnittelukalenteria, johon yhdistykset voivat ilmoittaa suunnitteilla olevia ja jo varmistuneita tapahtumia ajoissa, ennen kuin varsinainen tiedottaminen alkaa. Muut yhdistykset pystyvät kalenterin avulla tarkastelemaan sopivia päiviä omille tapahtumilleen. Yhdistykset voivat lisätä keskinäistä yhteistyötään uutiskirjeen avulla, kun ilmoittavat sen kautta yhteistyöpaikoista sekä meneillään olevista suunnitelmistaan ja vastaavat toistensa ehdotuksiin. Yhdistykset voivat ilmoittaa yhteistyömahdollisuuksista, tulevista tapahtumista tai suunnitelmistaan yhteisökoordinaattorin kokoamassa yhdistysten uutiskirjeessä. Uutiskirjeen voi tilata kuka tahansa.~~

Järjestöyhteistyön vuosikello

Yhteisökoordinaattori **yhdistysten yhteistyöryhmän kanssa** vastaa **järjestö-kuntayhteistyön** asiakirjan tarkistamisesta säännöllisesti ja tarvittaessa ja päivittämisestä sekä ~~asianosaisille tiedoksi saattamisesta~~. Tarvittaessa asiakirjaa tai sen osioita tarkistetaan **yhdistysten yhteistyöryhmän kokouksessa tai** järjestöilloissa.

Yhteisökoordinaattori pyytää tarvittavilta tahoilta (esim. yhdistyksiltä, vammais- ja vanhusneuvostoilta, nuorisovaltuustolta, lautakunnilta) kommentit asiakirjasta.

Yhdistysten toivomuksesta pidetään vuosittain järjestöilloja (vähintään ~~1–2~~ **2–3** kertaa vuodessa), joissa on erilaisia ajankohtaisia teemoja. Järjestöilloissa voi olla mukana yhteistyötahoja ja ne voivat olla myös **vain tietyille yhdistysryhmälle osalle** yhdistyksiä suunnattuja (esim. ilta-potilasjärjestöille).

Vaikuttaminen ja osallisuus

Alla esitellyt ryhmät kokoontuvat tarvittaessa, useita kertoja vuodessa.

Ryhmä/vaikutta- mistoimieli	Tarkoitus	Järjestöjen rooli	Yhteyshenkilö
Yhdistysten yhteis- työryhmä	Yhteistyön lisää- minen, yhdistys- kentän vahvista- minen sekä yh- distysten äänen esiintuominen.	Ryhmän jäse- ninä	Yhteisökoordi- naattori
Järjestöillat	Tukea ja kehittää nurmeslaisten järjestöjen toi- mintaa. Verkos- toituminen ja tie- dottaminen.	Teemat ja sisäl- töt järjestöjen tarpeista.	Yhteisökoordi- naattori
Vanhus- ja vam- maisneuvosto (1.6.2025 alkaen)	Nurmeksien ikäihmisten ja vammaisten vai- kuttamiselin.	Järjestöedustus	Puheenjohtaja, <a href="http://www.nurmes.fi/vaikutta-
mistoimielimet">www.nurmes.fi/vaikutta- mistoimielimet <a href="http://www.nurmes.fi/kaupunki-ja-paa-
toksenteko/paa-
toksenteko/lau-
takunnat-ja-vai-
kuttamistoimieli-
met/">www.nurmes.fi/ kaupunki-ja-paa- toksenteko/paa- toksenteko/lau- takunnat-ja-vai- kuttamistoimieli- met/
Vammaisneuvosto	Nurmeksien vam- maisten vaikutta- miselin.	Järjestöedustus.	Puheenjohtaja, <a href="http://www.nurmes.fi/vaikutta-
mistoimielimet">www.nurmes.fi/vaikutta- mistoimielimet
Nurmeksien nuori- sovaltuusto	Nurmeksien nuorten vaikutta- miselin.		Nuorisotyönte- kijä
Nurmeksien roma- nityöryhmä	Romaneiden vai- kuttamistoimieli	Yhteisökoordi- naattori	Kaupunginjohtaja Museon johtaja
Lape-tiimi Peke-tiimi	Kehittää perhe- keskustoimintaa ja tiedottamista lasten, nuorten ja perheiden suuntaan. Ke- rätä palautetta palveluista.	Järjestöedustus	Yhteisökoordi- naattori
YTY-foorumi	Mielenterveys- ja päihdetyön yhteistyöfoorumi	Järjestöedustus	Yhteisökoordi- naattori

Hyvinvointityöryhmä	Hyvinvointisuunnitelman laadinta ja seuranta.	Edustus vanhus- ja vammaisneuvostoista ja nuorisovaltuustosta. Yhteisökoordinaattori tuo ryhmään järjestöjen näkemyksiä.	Hyvinvointijohtaja
---------------------	---	--	--------------------

Yhdistysten rooli hyvinvointityössä

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kunnan tehtävä. Tavoite on lisätä kuntalaisten hyvinvointia, terveyttä ja toimintakykyä, ehkäistä sairauksia ja syrjäytymistä sekä vahvistaa osallisuutta.

Yhdistykset tarjoavat kuntalaisille ja kunnalle hyvinvointia monella tavalla:

- tukevat ihmisten osallisuutta ja yhteisöllisyyttä
- ylläpitävät ja kehittävät yleistä viihtyvyyttä
- tavoittavat kuntalaisia kaikista ikä- ja sosioekonomisista ryhmistä
- toiminta kattaa fyysisesti koko kunnan alueen ja tavoittaa ihmisiä myös kunnan rajojen ulkopuolelta
- ovat keskeinen osa palveluverkostoa
- luovat heikoimmassa asemassa oleville kuntalaisille vaikuttamisen mahdollisuuksia

Yhdistykset pystyvät vaikuttamaan rakennettuun ympäristöön ja sen viihtyisyyteen. Niiden ylläpitämät tilat (kylätalot, kodat, näyttämöt, museot) ja vapaa-ajan viettopaikat (retkeilyreitit, kentät) mahdollistavat monipuoliset harrastusmahdollisuudet ja paikan kohtaamiselle. Tilojen kunnossapito hoidetaan yleensä talkoovoimin, joka luo yhteisöllisyyttä ja osallisuuden kokemusta. Lisäksi yhdistykset huolehtivat myös muun ympäristön viihtyisyydestä järjestämällä talkoita mm. kaupunkialueen siistimiseksi ja tekevät aloitteita kuntalaisille merkityksellisten paikkojen kunnostamiseksi tai kehittämiseksi. Yhdistysten ylläpitämät liikuntapaikat ja kylätalot ja salit liikuntapaikkoina ylläpitävät kaikkien kuntalaisten fyysistä kuntoa. Kylätoiminta ylläpitää elinvoimaisuutta ja viihtyvyyttä myös kantakaupungin ulkopuolella.

Yhdistystoimintaan osallistuminen itsessään tarjoaa mahdollisuuden kuulua ryhmään, mutta yhdistykset luovat mahdollisuuksia myös yhdistyksen ulkopuolisille henkilöille. Yhdistykset luovat osallisuutta, sosiaalista pääomaa ja mielekästä tekemistä sekä toimintaan aktiivisesti osallistuville (hallitusten jäsenet, yhdistysten vapaaehtoiset, talkoolaiset) että tapahtumiin ja harrastuksiin osallistuville henkilöille. Harrastustoiminta, leirit, tapahtumat ja näyttelyt ruokkivat ihmisten henkistä ja fyysistä hyvinvointia mielekkään tekemisen muodossa. Yhdistyksillä on tarjon-

taa lapsille, nuorille, työikäisille sekä ikäihmisille. Yhdistykset tarjoavat vertaistukea ja konkreettista tukea heikommassa asemassa oleville sekä erilaisten potilasryhmien edustajille.

Yhdistystoiminta aktivoi ihmisiä, tarjoaa mahdollisuuden työllistyä ja kehittää omaa osaamistaan mm. vapaaehtoistyön avulla. Yhdistystoiminnalla pystytään vastaamaan nopeasti tarpeisiin ja ilmiöihin, joita kuntalaisilla on, ja kehittämään juuri niitä palveluja, joihin julkinen sektori ei välttämättä pysty reagoimaan tai reagointi vaatisi enemmän aikaa.

Yhdistykset tavoittavat kuntalaisia hyvin erilaisista ryhmistä ja saavat tietoa jäsenistönsä hyvinvoinnista ja kokemuksista. Ne pystyvät tarjoamaan kunnan päätöksen tekoon tietoa laajalla otannalla, vaikuttamaan asioihin tekemällä aloitteita ja tuomalla päätöksen tekoon tiedoksi merkityksellisiä asioita. Yhdistyksillä on myös valmius lisätä kuntalaisten tietoisuutta ja pystyvät tiedottamaan jäsenistöään ajankohtaisista asioista ja ilmiöistä. Lisäksi ne pystyvät myös tarjoamaan tietoa ja neuvontaa mm. terveyteen, palveluihin ja digitalisaatioon liittyen. Yhdistysten tekemän työn tuomat hyvinvointivaikutukset ovat merkittävä osa koko kunnassa tehtävää hyvinvointia edistävää ja ylläpitävää työtä. Tämän vuoksi yhdistykset ovat luontainen osa hyvinvointityön suunnittelua ja arviointia.

Kunnan tehtävänä on edistää kuntalaisten hyvinvointia, terveyttä ja toimintakykyä sekä ehkäistä sairauksia ja syrjäytymistä. Tähän pyritään lisäämällä osallisuutta ja vahvistamalla yhteisöllisyyttä.

Yhdistykset ovat tärkeässä roolissa hyvinvoinnin edistämisessä tarjoamalla monipuolisesti palveluja ja toimintaa kuntalaisille:

- Yhdistykset edistävät osallisuutta ja yhteisöllisyyttä.
- Ylläpitävät ja kehittävät viihtyvyyttä tarjoamalla erilaisia harrastusmahdollisuuksia ja kohtaamispaikkoja.
- Tavoittavat kaikenikäiset ja eri sosioekonomiset ryhmät.
- Toimivat kunnan alueella ja ulkopuolella.
- Ovat osa palveluverkostoa ja tarjoavat mahdollisuuksia heikoimmassa asemassa oleville.

Yhdistykset vaikuttavat ympäristöön ylläpitämällä tiloja ja tarjoamalla harrastusmahdollisuuksia. Ne luovat osallisuutta ja sosiaalista pääomaa sekä tarjoavat merkityksellistä tekemistä kaikille kuntalaisille.

Yhdistystoiminta aktivoi ihmisiä, tarjoaa mahdollisuuden kehittyä ja vastaa nopeasti kuntalaisten tarpeisiin. Lisäksi ne keräävät tietoa jäsenistönsä hyvinvoinnista ja voivat vaikuttaa päätöksentekoon tarjoamalla tietoa ja tekemällä aloitteita.

Yhdistykset ovat olennainen osa kunnan hyvinvointityötä ja niiden merkitys näkyy laajasti kuntalaisten elämässä. Tämän vuoksi ne tulisi ottaa huomioon hyvinvointityön suunnittelussa ja arvioinnissa. Nurmeksessa toimii yhdistysten yhteistyöryhmä.

Tiedottaminen kunnassa

Yhdistyksille ja yhdistyksiltä, verkostolle ja kuntalaisille

- Nurmeksen yhdistysten uutiskirje
 - toimitetaan sähköpostitse kerran kuussa (pl. heinäkuu)
 - uutiskirjeen voi tilata kuka tahansa
 - Yhteisökoordinaattori kokoaa ja lähettää
 - yhdistykset ja yhteistyötahot voivat toimittaa materiaalia
 - tarkoitettu yhdistysten keskinäiseen sekä yhteistyöverkoston väliseen viestintään
- Sosiaalinen media
 - Facebook-tapahtumat löytyvät sovelluksen hakupalvelun avulla
 - Yhteisökoordinaattori ylläpitää tapahtumia kokoavaa ryhmää: Nurmeksen tapahtumat – Events in Nurmes
 - Yhteisökoordinaattori tukee julkaisemisessa yhdistyksiä, jotka eivät ole Facebookissa.
- Kaupungin www-sivut
 - yhdistysten sivuilla tietoa yhdistyksille
 - tilat, välineet, avustusjärjestelmä yms.
 - sovittu yhteistyö, annetut avustukset
 - kehitystyö, tavoitteet, toteutuneet toimet
 - tehdyt kyselyt
 - yhdistysten tiedot kootusti kaupungin sivuilla (tiedot nousevat Jelli-järjestötietopalvelusta)
 - linkit sivustoille, joista löytyy tapahtumailmoittelu
- Jelli.fi
 - kokoaa Pohjois-Karjalan tapahtumat, ryhmät, vertaistoiminnan ja tilat
 - tietoa ja tukea yhdistyksille
 - tiedot yhdistyksistä nousevat automaattisesti kaupungin sivuille
 - yhdistykset ylläpitävät itse omia tietojaan
 - Yhteisökoordinaattori tukee tietojen ilmoittamisessa
- Ylä-Karjalan palstat
 - seurapalstalla tiedottaminen Ylä-Karjalan ohjeiden mukaan
 - tapahtumapalstalle tiedot poimitaan Menoinfosta
- Menoinfo
 - kokoaa koko Suomen tapahtumat yhteen.
 - Ylä-Karjala-lehteen.
 - yhdistykset ilmoittavat tiedot itse, Yhteisökoordinaattori tukee ilmoittamisessa.
- Pohjois-Karjalan tapahtumakalenteri tapahtumat.pohjois-karjala.fi
 - kokoaa koko Pohjois-Karjalan tapahtumat yhteen.
 - tiedot nousevat kaupungin sivuille
 - yhdistykset ilmoittavat tiedot itse, Yhteisökoordinaattori tukee ilmoittamisessa.
- VisitKarelian www-sivut ja Bomba.fi sivusto kokoavat paikalliset tapahtumat ja mahdollisuudet, jotka sopivat myös matkailijoille.
- Kaupungin kokoamat oppaat perheille
 - syntyvän lapsen kotiin jaettava esite (Yhteisökoordinaattori)
 - puolivuositain ilmestyvä tapahtumaopas (Yhteisökoordinaattori)
 - syksyisin ilmestyvä harrastusvihko (vapaa-aikasihteeri)
- Ilmoitustaulut

- ~~Radio Rex, sähköpostitse~~
 - ~~yhdistykset ilmoittavat itse~~

Kaupunki tiedottaa yhdistyksiin liittyvästä toiminnastaan monikanavaisesti. Eri-
seen sovitusti kaupunki tiedottaa omissa kanavissaan esimerkiksi yhdistysten
kanssa yhteistyössä järjestetyistä tapahtumista ja toiminnasta. Kaupunki tiedot-
taa erillisen harkinnan mukaan myös niiden järjestöjen toiminnasta, joiden jäsen
kaupunki on.

Kaupungin tiedotuskanavia ovat muun muassa:

- kaupungin www-sivut
- yhdistysten uutiskirje (kirjeen kokoaa yhteisökoordinaattori, yhdistykset voi-
vat ilmoittaa kirjeessä omasta toiminnastaan)
- sosiaalinen media (kaupungin omat kanavat)
- yhdistysten tiedot kootusti kaupungin sivuilla (nousevat Lähellä.fi-palvelusta)
- alueen tapahtumat kootusti kaupungin sivuilla (nousevat Lähellä.fi- ja Poh-
jois-Karjalan tapahtumakalenteri -palveluista)
- oppaat perheille, kuten perhepalvelujen esite syntyneiden lasten perheille ja
harrastusvihko.

Kanavia, joissa yhdistykset voivat tiedottaa omasta toiminnastaan:

- Lähellä.fi -yhdistystietopalvelu
- Ylä-Karjalan ja Karjalaisen palstat
- Pohjois-Karjalan tapahtumakalenteri
- VisitKarelia ja Bomba.fi -sivustot
- Nurmeksen tapahtumat -ryhmä Facebookissa
- ilmoitustaulut
- Karjalainen Syke -radiokanava
- sähköpostitse.

Nurmeksen kaupungin kuntalaisten käytössä olevat tilat

Kokous- ja kokoontumistilat

Tila ja osoite	Varustelu	Hinta	Yhteyshenkilö ja varaaminen	Muuta
Ikolan museo, Kotiniemen- tie 2		Ikolan pirtin käyttömaksut 10 € / tunti 35 € / vrk Hintoihin lisä- tään kulloinkin voimassa oleva arvonli- sävero.	Museonjohtaja p. 04010 45152	Ikolan pirttiin mahtuu noin 40 henkeä. Pirtissä on suuri pöytä ja seinus- toja kiertävät tukevat penkit. Käytävissä on myös keittiö ja kaksi wc- tilaa.
Kötsin museo, Kötsintie 2		Kötsin museon aulatila 30 € / tunti	Museonjohtaja p. 04010 45152	Aulatila vuokrataan ai- noastaan sellaisiin tar- koituksiin, jotka liittyvät

		Hintoihin lisätään kulloinkin voimassa oleva arvonlisävero.		museon toimintaan. Aihealueita ovat mm. arkeologia, historia, folkloristiikka sekä näyttelyiden teemat. Museo pitää itsellään oikeuden valita käyttäjät.
KH kokoustila (2. krs), Kaupungintalo/ Kirkkokatu 14	Videoneuvottelu-laitteisto Videotykki	60€, vuokra kultakin alkavalta neljältä tunnilta	Neuvonta (outlook-varaus) p. 04010 45007	KHAL 20.02.2017 § 53, vuokra kultakin alkavalta neljältä tunnilta
Koulutustilat 1 (2.krs)/ Kaupungintalo/ Kirkkokatu 14	Videotykki	80€, vuokra kultakin alkavalta neljältä tunnilta	Neuvonta (outlook-varaus) p. 04010 45007	KHAL 20.02.2017 § 53, vuokra kultakin alkavalta neljältä tunnilta
Koulutustilat 2 (3.krs)/ Kaupungintalo/ Kirkkokatu 14	Videotykki	80€, vuokra kultakin alkavalta neljältä tunnilta	Neuvonta (outlook-varaus) p. 04010 45007	KHAL 20.02.2017 § 53, vuokra kultakin alkavalta neljältä tunnilta
Kuntalaisten Talo (Juhlasali, kokoushuoneet, etätyötilat, nuorisotila, saunatilat, kahvio) Kunnantie 1			Kuntalaisten talon asiakaspalvelupiste p. 04010 41001	Liite 1, hinnasto ei vahvistettu.
Nurmes-talo, Kötsintie 2 (Hannikaisen sali, galleria Tyko, Palanderin sali sekä kokous- ja koulutustiloiksi soveltuvat Nurmesjärvi, Kaikki mukaan -huone, Kertun kamari ja kirjastossa sijaitseva monitoimitila)			Hyvinvointipalvelut p. 04010 45103 ja/tai Julius-tilavaraushjelma	Liite 2
Närekartano, Koulukatu 5			Näre ry p. 040 715 1963	Näre ry:n käytössä maksutta. Muut yhdistykset voivat varata tilan Näre ry:ltä maksutta vello.fi-palvelussa.
Puukoulu, Jukolankuja 6	Sähköt	35€/kerta	Kuntalaisten talon asiakaspalvelupiste p. 04010 41001	
Taksikoppi		20€/kerta	Kuntalaisten talon asiakaspalvelupiste p. 04010 41001	Ei mainosteta
Tammitupa		Maksuton	Kuntalaisten Talon asiakaspalvelupiste p. 04010 41001	Ei mainosteta Autiotupa, varaukset ja avaimet Kuntalaisten Talon neuvonnasta

Torit, esiintymislavat, ulkoalueet

Tila ja osoite	Varustelu	Hinta	Yhteyshenkilö ja varaaminen	Muuta
Kauppatori, Kauppatori 1	Lava, pöydät, penkkejä	Toripaikkamaksut 2014 ja TekLA 3.2.2016 §14	Kaupunkirakennepäällikkö/ Kuntatekniikka p. 04010 45711	
Porokylän tori, Porokylänkatu 14		Toripaikkamaksut 2014 ja TekLA 3.2.2016 §14	Kaupunkirakennepäällikkö/ Kuntatekniikka p. 04010 45711	
Satama-alueet		Venepaikkataksa 17.4.2019	Kaupunkirakennepäällikkö/ Kuntatekniikka p. 04010 45711	
Hannikaisen aukio			Kaupunkirakennepäällikkö/ Kuntatekniikka p. 04010 45711	
Puukoulun lava, Jukolan-kuja 6	Sähköt, katsomo ja lava	35€/kerta	Kuntalaisten talon asiakaspalvelupiste p. 04010 41001	

Liikunta- ja vapaa-ajan tilat

Tila ja osoite	Varustelu	Hinta	Yhteyshenkilö ja varaaminen	Muuta
Valtimotalo, Sepänkatu 9			Hyvinvointipalvelut p. 04010 45103	Liite 3
Koulujen liikuntasalit: Kirkkokadun koulun liikuntasalit, Kirkkokatu 15 Porokylän koulun liikuntasali. Mähköntie			Rehtori p. 04010 45140 ilta-aikojen ja viikonloppujen varaukset hyvinvointipalvelut p. 04010 45103	Liite 3
Muut liikuntatilat			Hyvinvointipalvelut p. 04010 45103	Liite 3

Muut

Tila ja osoite	Varustelu	Hinta	Yhteyshenkilö ja varaaminen	Muuta
----------------	-----------	-------	-----------------------------	-------

Kirkkokadun koulun luokkatilat, Kirkkokatu 15			Rehtori p. 04010 45140	
Porokylän koulu luokkatilat, Mähköntie			Rehtori p. 04010 45122	
Rekulan päiväkot, jumppasali, Ikolantie 27		10€/kerta	Aluejohtaja p. 04010 45318	Ei esteetöntä kulkua
Satama makasiini, Rantakatu 8			Toimitilapääällikkö p. 04010 45707	
Valtimon koulu (luokat, ruokala), Opinkuja 2			Rehtori p. 04010 41101	

Kunnan järjestöyhteyshenkilöt

Yhteisökoordinaattori toimii järjestöjen yhdyshenkilönä ja kehittää kunnan ja järjestöjen tekemää yhteistyötä. Yhteisökoordinaattori tukee tiedottamista ja asukkaiden tavoittamista Nurmeksessa. Avustuksissa ja muussa tarjolla olevassa tuessa on omat yhteyshenkilönsä, mutta Yhteisökoordinaattori tukee avustusten hakemisessa.

Nurmeksen kaupungilla on käytössä Julius-tilavarausjärjestelmä, josta voi tarkistaa varattavat tilat, käyttöä koskevat säännöt ja tehdä itse varauksia. Tilat ja niiden varausohjeet on koottu kaupungin www-sivuille, ja listaa ja ohjeita päivitetään tarvittaessa. Jos tarvitset tilaa, jota ei ole tarjolla, voit kysyä sitä Nurmeksen kaupungin isännöitsijältä.

Jos et tiedä ketä lähestyä, voit olla yhteydessä Yhteisökoordinaattoriin tai kirjaamoon. He välittävät viestisi oikealle henkilölle tai toimielimelle.

Yhteystiedot

Hyvinvointipalvelut p. 04010 45103⁴

Kuntalaisten Talo, asiakaspalvelupiste p. 04010 41001

Kuntatekniikka **Kaupunkirakennepalvelut** p. 04010 45711⁵⁰

Maaseutupalvelut, maaseutuasiamies p. 04010 45011 esko.saatsi@liperi.fi

Neuvonta/kirjaamo, kirjaamo@nurmes.fi, 04010 45007 / 04010 45010
Käynti- ja postiosoite: Kirkkokatu 14, 75500 Nurmes Kirjaamon kautta voit lähettää viestiä myös mm. eri vaikuttamistoimielimille ja lautakunnille.

Rehtorit: Kirkkokadun koulu p. 04010 45140, Valtimon koulu p. 04010 41101, Porokylän koulu p. 04010 45122

Toimitilapääällikkö **Kiinteistömestari** p. 04010 45707

Yhteisökoordinaattori p. 04010 45723

Jos et tiedä ketä lähestyä, voit olla yhteydessä yhteisökoordinaattoriin tai kirjaamoon. He välittävät viestisi oikealle henkilölle tai toimielimelle.

Asiakirjan taustaa, kehittämistyö ja jatkosuunnitelmat

Järjestökuntayhteistyön asiakirja on laadittu tarpeeseen, joka on noussut esiin vuonna 2019 järjestöillä sekä muissa tapaamisissa nurmeslaisten yhdistysten kanssa. Yhdistyksillä on ollut kokemus, että kaikki kaupungin tarjoama tuki yhdistyksille ei ole saatavilla kaikille, joita se koskee. Koetaan myös, että kaupunki tekee yhdistysten kanssa yhteistyötä, joka ei näy selkeästi muille, ja aiheuttaa kokemuksen, että tukea saavat he, jotka osaavat oikealta taholta kysyä.

Yhdistystoiminnan ja kunnan kanssa tehtävän yhteistyön kehittämiseksi yhdistyksiä on kuultu erilaisissa tilaisuuksissa ja tietoa on kerätty kyselyillä. Näistä on koottu aineistoa Nurmeksien kaupungin [www-sivuille](http://www.sivuille) yhdistysten sivuille. Sivuille on koottu myös tietoa jo tehdyistä kehittämistoimista. Tietoja päivitetään verkkosivuille jatkuvasti.

Nurmeksien ja Valtimon kuntaliitoksen (vuoden 2020 alusta) myötä myös entisen Valtimon kunnan tekemä yhteistyö yhdistysten kanssa vaikuttaa toimintaan. Vuonna 2020 olemme tutustuneet toistemme toimintatapoihin ja luomme uuden kunnan käytäntöjä. Vuonna 2021 aloitetaan Nurmeksien kaupungin uuden strategian valmistelu.

Jatkossa

- Kuntalaisten Talo toimii yhdistysten ja kuntalaisten kohtaamispaikkana, jossa kaupunki tukee eri toimijoiden toimintaa mm. tiedottamisessa, yhteistyössä ja tapahtumien järjestämisessä.
- yhdistykset osallistetaan kaupungin toiminnan kehittämiseen ja suunnitteluun.
- yhdistystoiminta huomioidaan kaupungin toimintaa suunniteltaessa.
- yhdistykset osallistetaan uuden hyvinvointisuunnitelman tekemiseen vuosille 2021–2024 ja suunnitelmassa huomioidaan yhdistystoiminnan tuottamaa hyvinvointia.
- yhdistystoimijoiden valmiuksia tavoittaa kuntalaiset hyödynnetään monipuolisesti asioiden valmistelussa ja kuntalaisten kuulemisessa kaikilla Nurmeksien kaupungin toimialoilla.
- toimijoiden kanssa tehdään jatkossakin yhteistyötä ja sitä kehitetään entisestään erityisesti avoimuudessa.
- yhdistyksiä kannustetaan maakunnallisiin ja valtakunnallisiin toimiin
- valmistellaan paikallista järjestöyhteistyöryhmää